

اصول اساسی رفتار با زندانیان

یکشنبه ۲۶ میزان ۱۳۸۸ ساعت ۰۷:۳۹ منبع: [HTTP://WWW.IRANRIGHTS.ORG/FARSI/DOCUMENT](http://www.IRANRIGHTS.ORG/FARSI/DOCUMENT)

مصوب مجمع عمومی در قطعنامه ۱۱۱/۴۵ چهاردهم دسامبر ۱۹۹۰

اصول اساسی رفتار با زندانیان در تاریخ ۱۴ دسامبر ۱۹۹۰ توسط مجمع عمومی سازمان ملل متحد تصویب و اعلام شد. هشتمین کنگره سازمان ملل برای پیشگیری از جرایم و رفتار با مجرمین قطع نامه زیر را جهت تصویب به مجمع عمومی توصیه می نماید: با عنایت به توجه مداوم و طولانی سازمان ملل به انسانی کردن عدالت جزایی و حمایت از حقوق بشر؛ همچنین با عنایت به این که خط مشی های صحیح جهت پیشگیری از جرایم و کنترل آن ها در برنامه ریزی بویای توسعه اقتصادی و اجتماعی ضروری است؛

با شناخت این که قواعد حداقل استاندارد رفتار با زندانیان مصوب اولین کنگره سازمان ملل برای پیشگیری از جرایم و رفتار با مجرمین دارای اهمیت زیاد و نفوذ قابل توجهی در توسعه سیاست ها و خط مشی های کیفری است؛ با توجه به عنایت کنگره های قبلی به موانع مختلف در راه اجرای کامل قواعد مزبور با اعتقاد به این که اجرای کامل قواعد مزبور با تهیه اصول اساسی تسهیل خواهد شد؛ با یاد آوری قطعنامه شماره ۱۰ درباره ی وضعیت زندانیان و قطعنامه شماره ۱۷ درباره ی حقوق بشر زندانیان مصوب هفتمین کنگره سازمان ملل برای پیشگیری از جرایم و رفتار با مجرمین؛ همچنین با یادآوری بیانیه ارایه شده به دهمین اجلاس کمیته پیشگیری و کنترل جرایم توسط انجمن بین المللی کمک به زندانیان، سازمان کاریتاس اینترنشنال، کمیسیون کلیساها برای امور بین المللی از شورای جهانی کلیساها، انجمن بین المللی آموزگاران صلح جهانی، شورای جهانی آموزش بزرگ سالان، فدراسیون بین المللی حقوق بشر، اتحادیه ی بین المللی دانشجویان، اتحادیه ی جهانی انجمن های مسیحیان جوان و شورای جهانی اقوام بومی که همگی سازمان های غیر دولتی هستند و دارای وضعیت مشورتی در شورای اقتصادی و اجتماعی، از نوع طبقه بندی شماره ۲ هستند؛ بازم با یادآوری توصیه های ذی ربط مندرج در گزارش جلسه ی مقدماتی بین المنطقه ای برای هشتمین کنگره ی سازمان ملل برای پیشگیری از جرایم و رفتار با مجرمین در خصوص خط مشی های عدالت جزایی در باره ی مساله ی زندان و سایر راه های کیفری و راه حل های جانشین؛ با آگاهی از این که هشتمین کنگره همزمان است با سال بین المللی مبارزه با بی سوادی که طی قطعنامه ۴۲/۱۰۴ مجمع عمومی مورخ ۷ دسامبر ۱۹۹۷ اعلام شده است؛ با علاقه به پیگیری تصمیم های کنگره ی هفتم درباره ی نقش نظام عدالت جزایی در کمک به صیانت از ارزش های اساسی و قواعد موجود در جوامع؛ با شناخت مطلوب تهیه پیش نویس اعلامیه ی حقوق بشری زندانیان؛ و با تأیید بیانیه ی اصول اساسی رفتار با زندانیان، منضم به قطعنامه ی حاضر، از دبیر کل درخواست می نماید که توجه دولت های عضو را بدان جلب نماید.

ضمیمه بیانیه اصول اساسی رفتار با زندانیان

- رفتار با کلیه زندانیان همراه با احترام مقتضی به حیثیت ذاتی و ارزش آن ها به عنوان افراد بشر خواهد بود.
- هیچ گونه تبعیضی بر اساس نژاد، رنگ، جنس، زبان، مذهب، عقاید سیاسی و غیره، ریشه های ملی و اجتماعی، اموال، تولد و سایر وضعیت ها وجود نخواهد داشت.
- احترام به اعتقادات مذهبی و احکام فرهنگی گروهی که زندانیان بدان تعلق دارند در مواردی که شرایط محلی مقرر نماید مطلوب است.
- مسئولیت زندان ها برای نگهداری زندانیان و حمایت از جامعه در مقابل جرایم باید با رعایت اهداف اجتماعی دیگر هر دولت و مسئولیت های اساسی آن برای ترویج رفاه و توسعه ی همه افراد جامعه به اجرا گذاشته شود.
- صرف نظر از محدودیت های ناشی از مساله ی بازداشت، کلیه زندانیان از حقوق بشر و آزادی های اساسی مندرج در اعلامیه جهانی حقوق بشر، میثاق بین المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی و پروتکل های اختیاری آن و دیگر حقوق مندرج در اسناد ملل متحد برخوردار خواهند بود.
- کلیه زندانیان باید حق شرکت در فعالیت های فرهنگی و آموزشی که هدف اش توسعه ی کامل شخصیت انسان است، داشته باشند.
- تلاش هایی برای الغای حبس انفرادی به عنوان مجازات یا محدودیت استفاده از آن باید صورت بگیرد و تشویق شود.
- شرایطی بایستی ایجاد شود که زندانیان بتوانند کار معنا داری انجام دهند که باعث تسهیل ادغام آن ها در بازار کار کشور و ایجاد امکان کمک به تامین مالی خودشان و خانواده ی آن ها شود.
- زندانیان باید به خدمات بهداشتی که در مملکت وجود دارد بدون تبعیض به خاطر وضعیت حقوقی خود، دسترسی داشته باشند.
- با مشارکت و کمک جامعه و موسسات اجتماعی و با عنایت به منافع قربانیان، شرایط مساعدی برای ادغام زندانیان سابق در جامعه با بهترین حالات باید ایجاد شود.
- اصول فوق الذکر باید به طور بی طرفانه اعمال شود.

متن فارسی سند حاضر از مجموعه ی اسناد بین المللی حقوق بشر، زیر نظر اردشیر امیر ارجمند، جلد ۱، انتشارات دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۸۱، اخذ شده است.